

Пенсійна реформа

Пенсійна реформа

■ Головна мета реформи:

- створити справедливую систему розподілу пенсійних коштів;
- забезпечити для людей можливість накопичувати максимальний розмір пенсії, виходячи з власних доходів;
- стабілізувати пенсійну систему та гарантувати виплати пенсій на довгострокову перспективу;
- сприяти стабілізації державного бюджету;
- ліквідувати надмірний розрив у розмірах пенсій із солідарної системи.

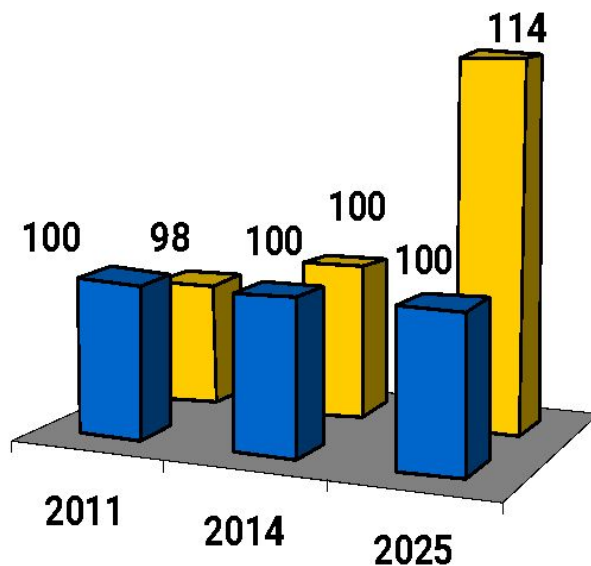

Необхідність проведення пенсійної реформи

- Демографічна ситуація
- Загальносвітові тенденції
- Економічна ситуація

Співвідношення платників внесків та пенсіонерів в Україні

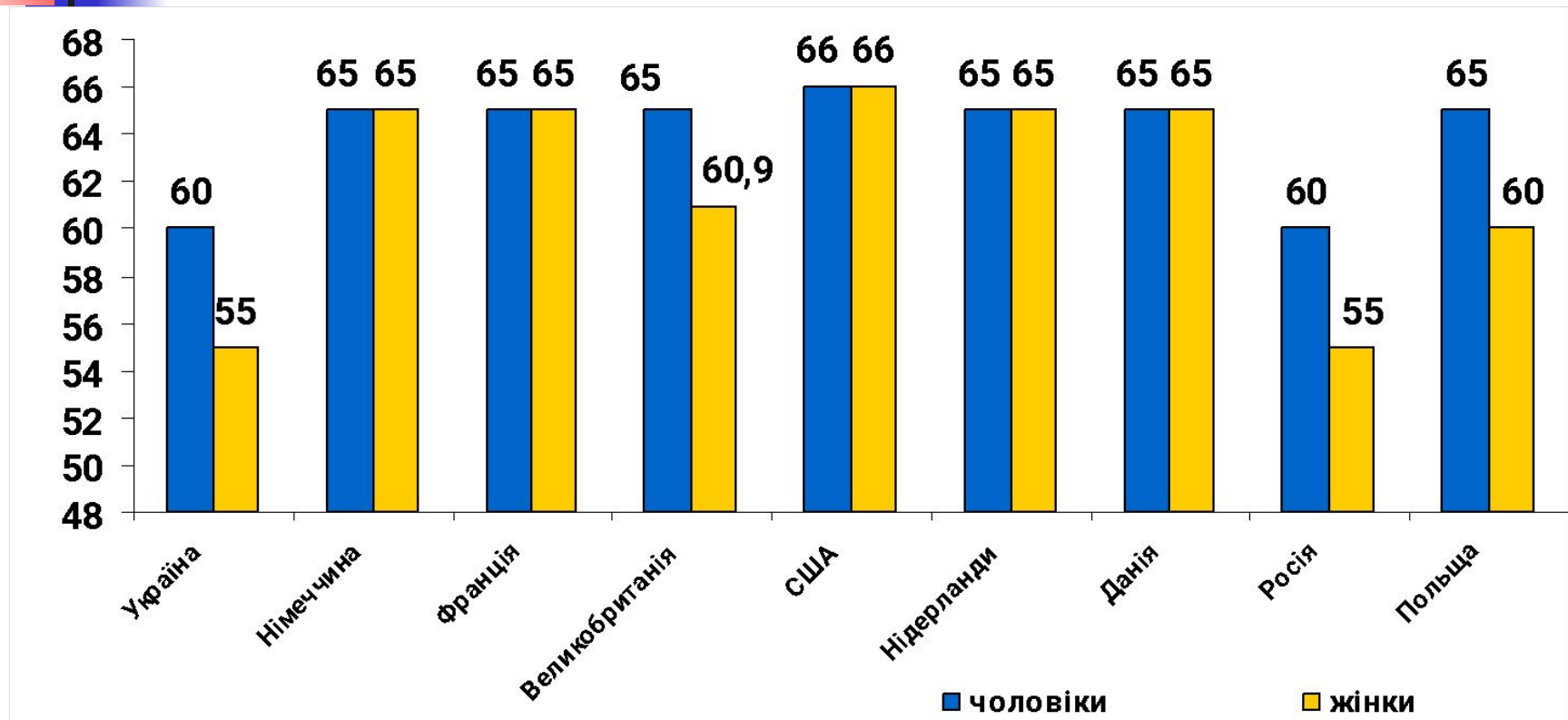
■ працівники

■ пенсіонери

Станом на 1 травня
2011 року в
Україні 14,0 млн.
платників страхових
внесків та 13,77 млн.
пенсіонерів

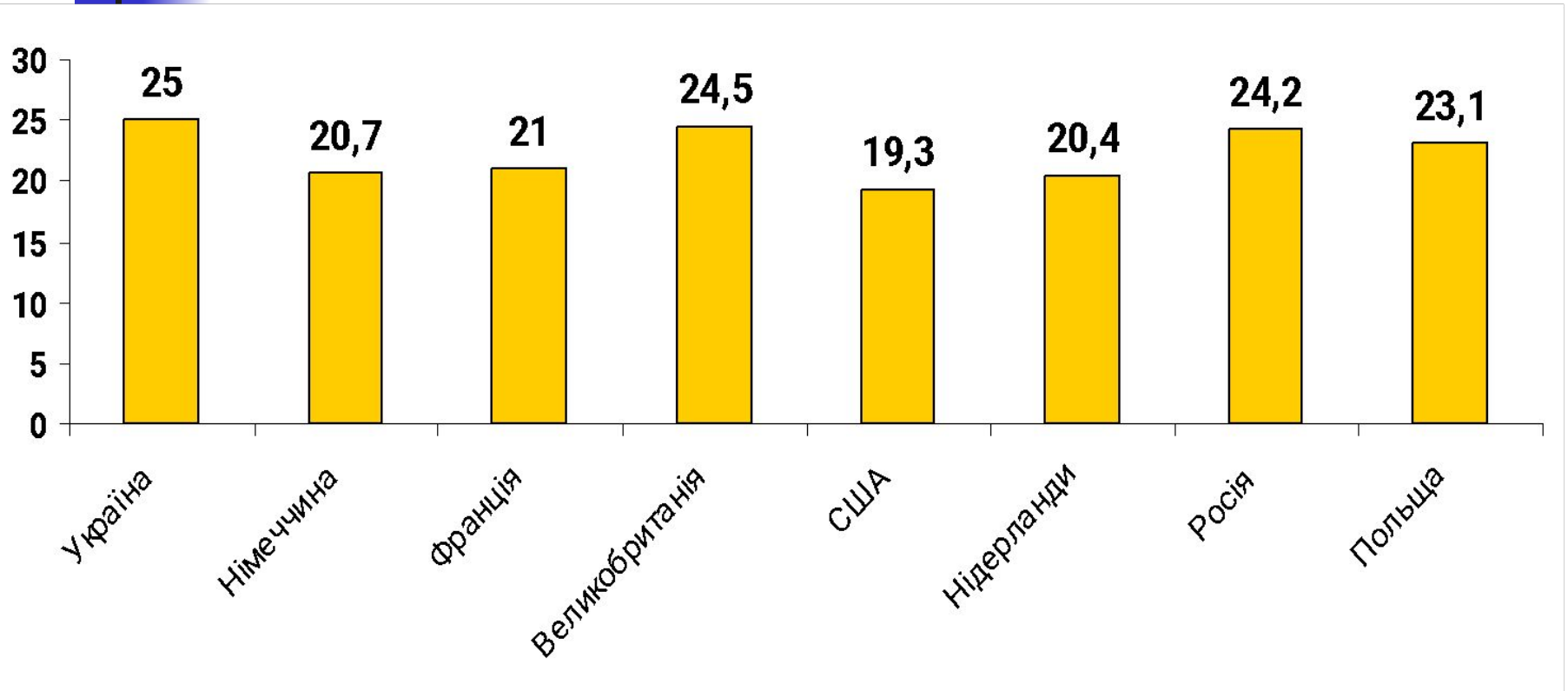
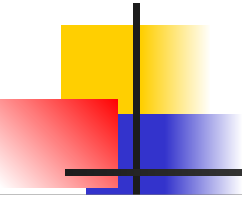
У 2014 році один працюючий буде утримувати одного пенсіонера.
За відсутності реформ розмір пенсії суттєво зменшиться.

Вік виходу на пенсію у деяких країнах

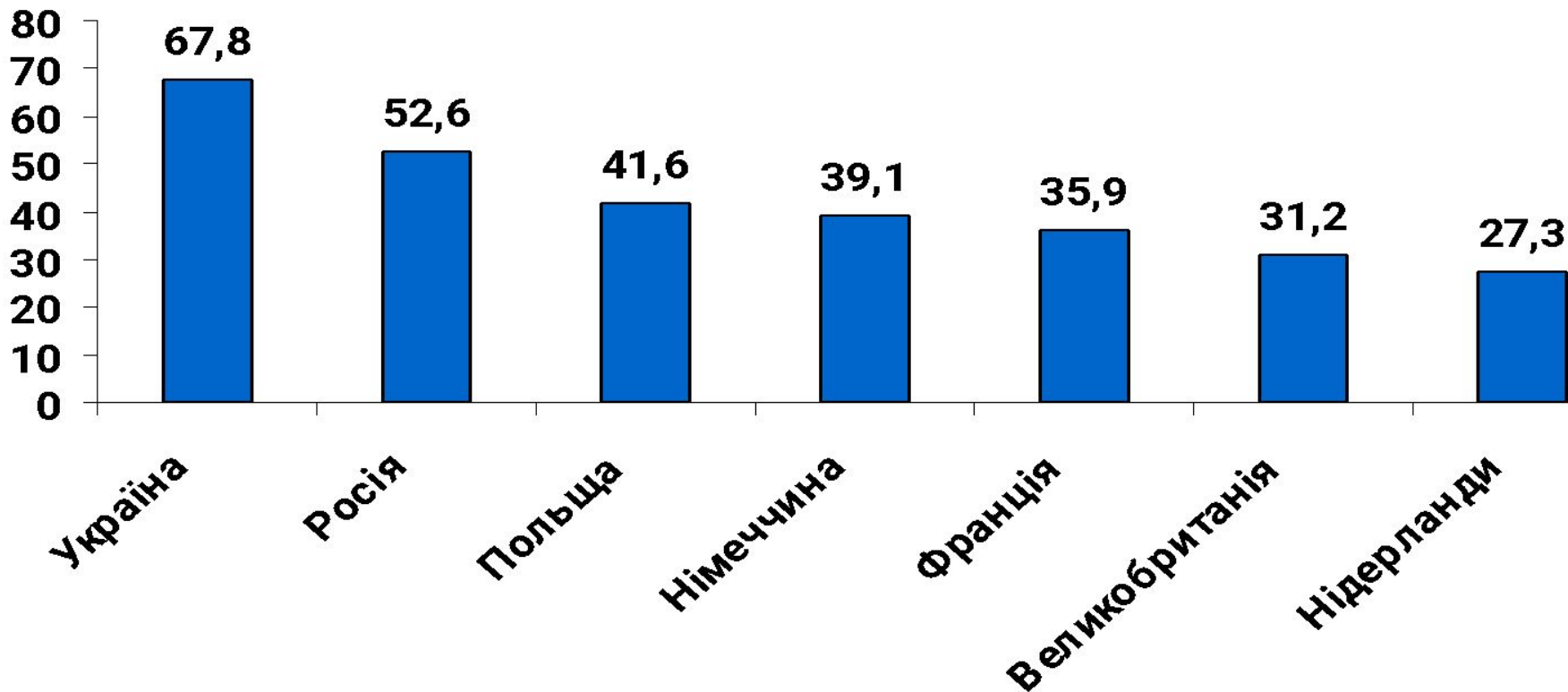
У більшості країн, починаючи з 1989 р., пенсійний вік підвищено на 5 років і більше.

Тривалість життя жінок після досягнення пенсійного віку

Українські жінки після досягнення пенсійного віку живуть довше за всіх у Європі (через низький пенсійний вік).

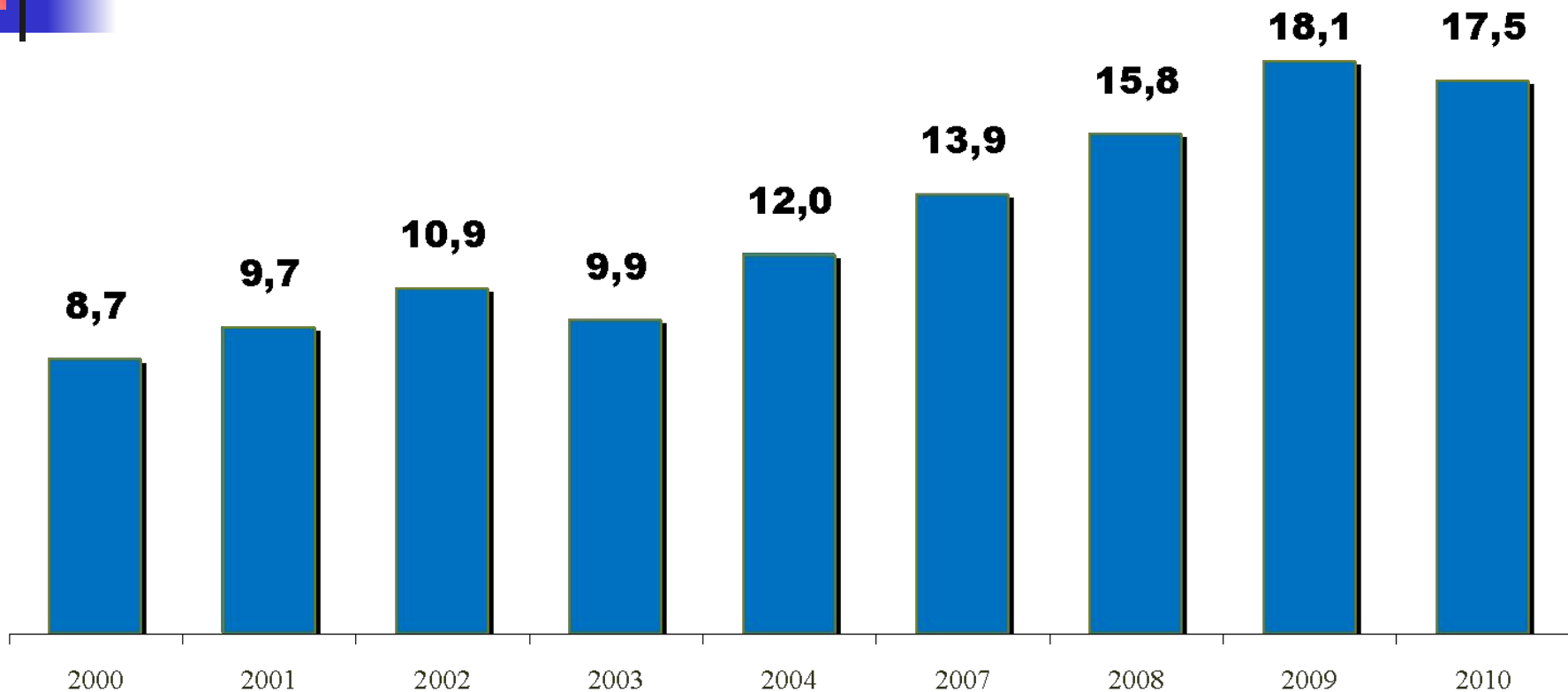
Співвідношення пенсіонерів до зайнятого населення* у деяких країнах Європи, %

*Зайняте населення – наймані працівники, студенти, самозайняті, зайняті в особистих селянських господарствах

Україна має одне з найгірших у Європі співвідношень працюючих до пенсіонерів.

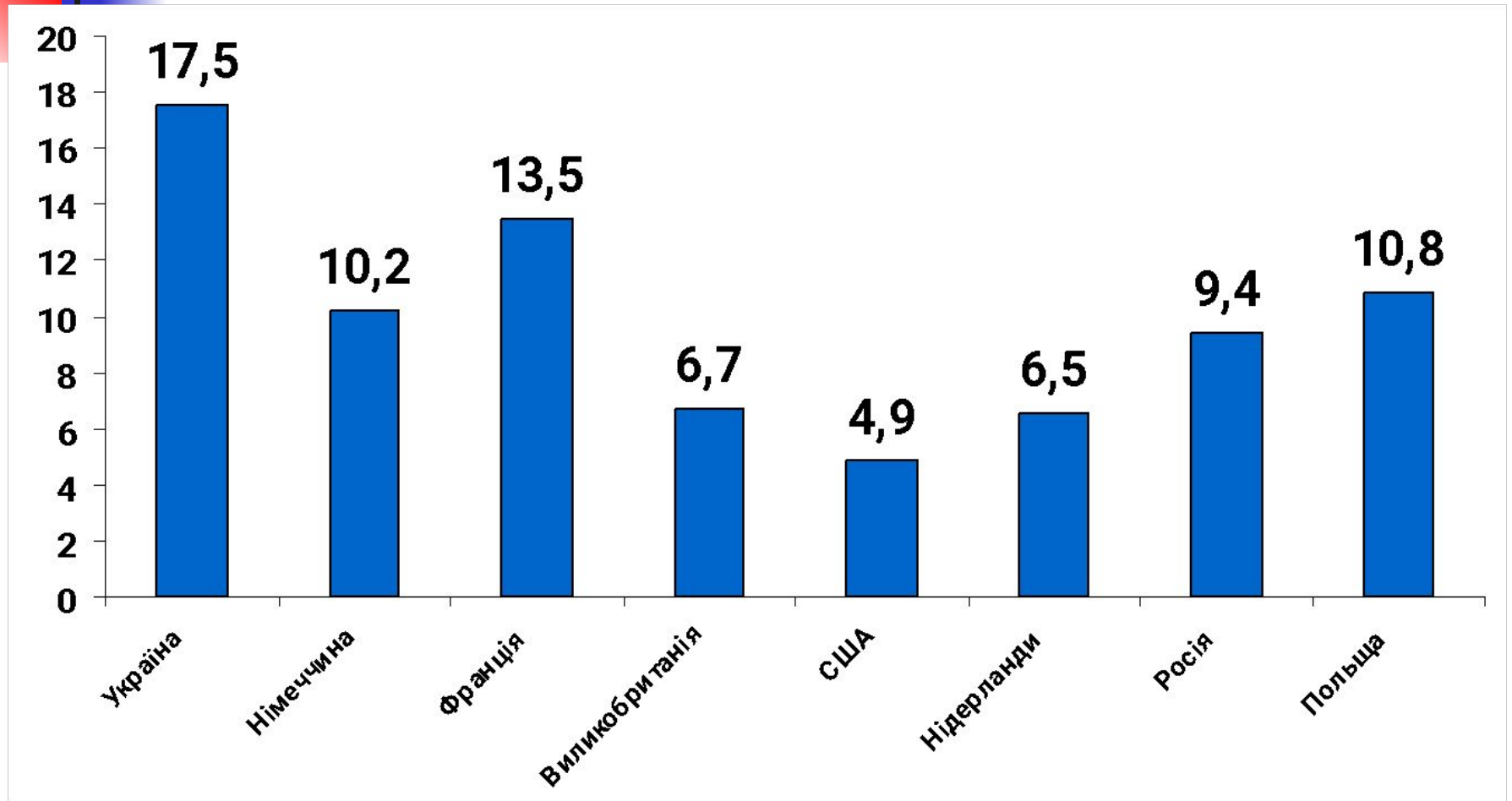
Частка видатків Пенсійного фонду України у ВВП, %

Видатки Пенсійного фонду України по відношенню до ВВП зростають

Співвідношення пенсійних виплат до валового внутрішнього продукту у 2010 році, %

Україна має найвище в світі співвідношення пенсійних виплат до ВВП

Реформа не має альтернативи

- В Україні, як і в усьому світі, продовжуються процеси старіння населення, при цьому пенсійний вік у нас – один із найнижчих у світі.
- Вже у 2014 році кожен працюючий буде утримувати одного пенсіонера.
- У 2009 році дефіцит бюджету Пенсійного фонду України склав 30 млрд. грн., у 2010 – 34,4 млрд. грн.

Реформа не має альтернативи

- **Якщо нічого не змінювати, дефіцит пенсійної системи зростатиме, почнуться затримки з виплатами, що остаточно розбалансиє солідарну пенсійну систему.**
    - Дефіцит Пенсійного фонду у 2010 році склав 34,4 млрд грн. або 17.5 % потреби у пенсійних виплатах
  - **Є три шляхи вирішення проблеми:**
    - або збільшувати дотації з державного бюджету;
    - або зменшувати розмір пенсії;
    - або просити громадян працювати довше.
- Україна обрала третій варіант.**

Системний характер пенсійної реформи

Пенсійна реформа проводиться у комплексі із загальним реформуванням економіки:

- забезпечення прискореного економічного зростання (призведе до збільшення попиту на робочу силу і зростання зарплат);
- легалізація зарплат та ринку праці;
- створення дієвих стимулів, які заохочуватимуть людей довше працювати.

Особливості проведення пенсійної реформи в Україні

- **Збереження гарантій.** Умови виплати пенсій для нинішніх пенсіонерів залишаються незмінними.
- **Поступовість.** Пенсійний вік для жінок з 55 до 60 років, буде збільшуватись упродовж 10 років - на 6 місяців кожного року, починаючи з 1 вересня 2011 року.
- **Соціальна справедливість.** Максимальний розмір пенсії обмежується 10 прожитковими мінімумами, в тому числі і пенсіонерам, які зараз отримують надвеликі пенсії – колишні народні депутати, судді, прокурори, чиновники високого рангу. Спеціальні пенсії на період роботи пенсіонера будуть виплачуватись у розмірі загальної пенсії. Пенсії держслужбовців буде зменшено з 90 до 80 відсотків від рівня зарплати. Пенсійний вік для чоловіків-держслужбовців буде поступово підвищено до 62 років.

Компенсатори підвищення пенсійного віку

- На період підвищення пенсійного віку пенсія жінок буде збільшуватися на 2,5 % за кожні шість місяців більш пізнього виходу на пенсію. За п'ять років розмір пенсії може зрости на 25 відсотків;
- для покращення умов пенсійного забезпечення працівників бюджетної сфери (освіти, культури, охорони здоров'я та соціального захисту) при виході на пенсію запроваджується грошова допомога у розмірі 10 призначених пенсій, яка виплачуватиметься за рахунок державного бюджету.

Стимулювання більш пізнього виходу на пенсію

- Удосконалено механізм відстрочення терміну виходу на пенсію за бажанням пенсіонера:
  - протягом перших 5 років після настання 60-річного віку пенсія буде збільшуватися на 0,5 % за кожен місяць більш пізнього виходу на пенсію, понад 5 років – на 0,75 % за кожен місяць;
  - людям не потрібно буде при досягненні пенсійного віку звертатися до пенсійних органів щодо відстрочення призначення пенсії.

Можливість вибору пенсійного віку

-
- **Законопроектом передбачено можливість добровільного виходу на пенсію для жінок до 2015 року при досягненні 55 років за таких умов:**
    - наявність страхового стажу не менше 30 років;
    - звільнення з роботи (при подальшому працевлаштуванні на час роботи виплату пенсії припиняти);
    - зниження розміру пенсії на 0,5 % за кожний місяць більш раннього виходу на пенсію;
    - можливість відновлення повного розміру пенсії після досягнення пенсійного віку працюючим при відмові від отримання пенсії на відповідний період.

Додаткові зміни до законопроекту

- **Поступове підвищення до 62 років пенсійного віку для чоловіків, що працюють на державній службі, за 6 років, починаючи з 2013 року (раніше пропонувалося одномоментно);**
- **збільшення календарної вислуги військовослужбовцям з 20 до 25 років провести протягом 10 років (раніше пропонувалось протягом 5 років);**
- **зарахування до календарної вислуги років для призначення пенсії військовим часу навчання у вищих навчальних закладах (1 рік навчання за 6 місяців служби);**
- **обмеження максимального розміру пенсії 10 прожитковими мінімумами, а не 12, як пропонувалося раніше, та поширення цієї норми на вже призначені пенсії;**
- **поширення виплати 10-ти призначених пенсій крім медичних і педагогічних працівників на працівників**

Додаткові зміни до законопроекту

-
- **Надання до 1 січня 2016 р. можливості при призначенні пенсії за бажанням пенсіонера враховувати зарплату за 60 місяців до 1 липня 2000 р. (до запровадження персоніфікованого обліку), за умови збереження архівних документів;**
  - **збільшення зарплати для обчислення пенсії особам, які були безробітними, через її оптимізацію у межах 10% заробітку з виключенням періодів одержання допомоги по безробіттю;**
  - **обмеження заробітку, який враховується для призначення пенсій народним депутатам, суддям, прокурорам і військовослужбовцям, сумою, з якої сплачено єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;**
  - **зрівняння умов призначення дострокових пенсій народних депутатів з іншими категоріями пенсіонерів (за 1,5 роки до досягнення пенсійного віку);**
  - **можливість добровільного виходу на пенсію жінкам протягом 3-х років при досягненні 55 років;**
  - **спрощення механізму збільшення пенсії при відстроченні терміну виходу на пенсію.**

Запровадження накопичувального рівня пенсійної системи

- Запровадження накопичувального рівня дозволить:
  - забезпечити гарантований рівень життя пенсіонерам;
  - стимулювати сплату пенсійних внесків працюючими, створити потужне джерело внутрішніх інвестицій;
  - підвищити зацікавленість працюючих у легальній сплаті внесків та зменшити рівень тінізації економіки;
  - диверсифікувати джерела отримання особою доходів у старості і залучити додаткові довгострокові інвестиції в економіку держави;

Очікувані результати реформи

- Встановлення соціально справедливої системи пенсійного забезпечення;
- Підвищення престижності роботи працівників бюджетної сфери;
- Стабілізація та покращення стану державних фінансів;
- Детінізація економіки;
- Забезпечення економічного зростання та добробуту українців;
- Гарантування своєчасної виплати пенсій в майбутньому.